

Mrežni registri orgulja u Europi

Gregorin, Goran

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:116:231505>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-11**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

V. ODSJEK

GORAN GREGORIN

MREŽNI REGISTRI ORGULJA U EUROPI

DIPLOMSKI RAD

ZAGREB, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

V. ODSJEK

MREŽNI REGISTRI ORGULJA U EUROPI

DIPLOMSKI RAD

Mentor: izv. prof. art. Pavao Mašić

Student: Goran Gregorin

Ak. god. 2021./2022.

ZAGREB, 2022.

DIPLOMSKI RAD ODOBRILO MENTOR

izv. prof. art. Pavao Mašić

Potpis

U Zagrebu, _____

Diplomski rad obranjen _____

POVJERENSTVO:

1. _____

2. _____

3. _____

OPASKA:

PAPIRNATA KOPIJA RADA DOSTAVLJENA JE ZA POHRANU KNJIŽNICI

MUZIČKE AKADEMIJE

*Svake orgulje su drugačije, ali postoji jedna zakonitost:
ukoliko su orgulje u redu, onda je sve lijepo, a kad to tako nije,
onda stvar funkcionira po principu "snađi se sam".*

Anđelko Klobučar¹

---

¹ *Orgulje Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog*, deplijan, tiskan povodom obnove orgulja 2008. g.,
izdavači: Umjetnička radionica Heferer i Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Sadržaj

Sažetak.....	1
1. Uvod.....	2
2. Potreba za mrežnim registrima orgulja	3
3. Nacionalni mrežni registar orgulja u Finskoj	6
4. Nacionalni mrežni registar orgulja u Velikoj Britaniji	12
5. Nacionalni mrežni registar orgulja u Francuskoj	19
6. Mrežni registar <i>deOrgelsite</i>	31
7. Perspektive za izradu mrežnog registra u Hrvatskoj	35
8. Zaključak	36
Literatura	37
Dodatak : popis slika	38

Sažetak

Rad prikazuje različite načine izrade mrežnih registara orgulja u nekim zemljama Europske Unije. Predstavljen je sadržaj, izvedba, uređenje i količina podataka prikazanih u mrežnim registrima. Na koncu rada prikazano je trenutno stanje dostupnih informacija o orguljama u Republici Hrvatskoj, s mogućim perspektivama za izradu mrežnog registra orgulja.

Ključni pojmovi: mrežni registar, orgulje, popis instrumenata, organologija.

Summary

This thesis shows diverse ways of organizing online inventories of pipe organs, such as it is done in selected countries of the European Union. The content, performance, arrangement, and amount of data displayed in online inventories will be observed. Furthermore, thesis will present the current state of the pipe organ database in the Republic of Croatia and suggest possibilities of creating online pipe organ inventory.

Keywords: online registry, pipe organ, inventory of instruments, organology

1. Uvod

Mrežni registri orgulja izum su 21. stoljeća, budući da se tek pojavom Interneta i njegovom širom upotrebom u svakodnevici pružaju mogućnosti za plasiranje interaktivnih platformi namijenjenim distribuciji informacija o orguljama. Naime, današnji tehnološki doseg i njegov stalni razvitak omogućuju protok informacija neslućene brzine. Prenosjenje podataka tako se odvija gotovo „uživo“, bez obzira na udaljenost, a time se olakšava komunikacija, kao i rad s mnoštvom informacija.

Registar orgulja je baza svih relevantnih podataka o promatranom instrumentariju neke sredine, bilo da je riječ o fondu instrumenata nekog mjesta, grada, šire regije, države ili skupine država. Postojanje mrežnog registra orgulja je i svojevrsni pokazatelj razvijenog sustava praćenja orgulja u zajednici, društvu i državi, koji iziskuje dobru povezanost nekoliko različitih društvenih tijela kao što su orguljaške udruge, organološka društva, orguljarske radionice, vjerničke zajednice, nadležna ministarstva i ostala državna tijela, kao i informatičare, programere, te muzikologe i jezikoslovce (zadužene za definiranje i upotrebu stručne terminologije).

Sadržaj ovog rada predstaviti će nekoliko inozemnih mrežnih registara orgulja, čije se baze podataka sastoje od većeg broja popisanih instrumenata. Naime, korist ovakvih baza podataka za orguljaše (i ostale potencijalne korisnike) je višestruka: u njima se navodi detaljni opis i informacije o orguljama (dispozicija registara, vrsta trakture, godina nastanka, povijesni opis instrumenta i evidencija eventualnih pregradnji), lokacija orgulja (njihov razmještaj, kao i eventualni broj drugih instrumenata u istom prostoru) i trenutno svirno stanje orgulja (datum posljednjeg ugađanja, kao i datum posljednjeg ažuriranja registra). Kriterij njihova izbora bilo je načelo lakše dostupnosti putem Interneta, kao i stupanj sređenosti prikazane građe. Pregledom mrežnih stranica registara orgulja istaknut će se prednosti i nedostaci objavljenih baza, kao i njihov sadržaj i izgled, a sve s ciljem ukazivanja na inozemne primjere dobre prakse koji bi mogli poslužiti za izradu sličnog registra orgulja u Republici Hrvatskoj.

2. Potreba za mrežnim registrima orgulja

U definiciji orgulja kao instrumenta često se ističe nekoliko njihovih atributa:

- *kompleksnost* – zbog čega se orgulje često definiraju kao jedan od najkompleksnijih instrumenata s gledišta njihova ustroja (mehanizma);
- *jedinstvenost* – svake orgulje su različite konačnom realizacijom svoje zvukovne koncepcije, kao i smještajem u prostoru;
- *spoj umjetnosti* – u koncipiranju orgulja podjednako je važan i slušni i vizualni aspekt instrumenta, te onaj prostorni (razmještaj pojedinačnih dijelova instrumenata).

Tako su na portalu *jezikoslovac.com* orgulje definirane kao „instrument koji proizvodi zvuk pritiskom tipke na klavijaturi i strujanjem zgusnutog zraka (mehaničkim, električnim ili pneumatskim putem) iz mijeha u sviralu.“², a Franjo Dugan, hrvatski orguljaš i skladatelj, te autor jednog od najiscrpnijih domaćih tekstova posvećenih orguljama, ukazuje na posebnosti instrumenta: „Orgulje su instrument vrlo zamršene konstrukcije, koja se sastoji od mnogo dielova. Radi toga nije čudo, da postoji upravo ogromna literatura, o konstrukciji orgulja, te o njihovoj upotrebi i iskorišćivanju glasbenih mogućnosti, što ih orgulje pružaju.“³

Očito je kako komplicirana konstrukcija orgulja nerijetko uvjetuje glazbu koju se na instrumentu može izvoditi. Bilo da je riječ o tome da su svake orgulje posve jedinstveni instrument, ili pak o uvažavanju akustičkih posebnosti prostora u kojem su one smještene, jasno je kako poznavanje konstrukcije orgulja i mnogih detalja vezanih za nj zahtijeva od glazbenika zavidnu količinu znanja, potrebnog da se uopće može započeti muzicirati na orguljama.

Po određenim karakteristikama moguće je identificirati određene tipove orgulja i podijeliti ih po kategorijama:

1. vrijeme i stil gradnje: povijesni instrumenti ili suvremeni, pripadnost određenoj graditeljskoj školi;

---

² www.jezikoslovac.com, definicija pojma *orgulje*. Pristupljeno: 1. 9. 2022.

³ Franjo Dugan st.: *Glazbeni instrumenti*, Kiklos-krug knjige, Zagreb, 2018, str. 144

2. tip i veličina instrumenta: akustičke ili elektronske (digitalne) orgulje, instrumenti srodni orguljama (portativ, pozitiv, harmonij), broj registara i svirnih klavijatura;
3. tip trakture (svirnog i registarskog prijenosa): mehanički, pneumatski, električni, kao i njihove različite kombinacije (mehanički i električni, mehanički i pneumatski, pneumatski i električni).

Kako je glazbeni repertoar usko povezan s određenim tipom orgulja (na kojemu ga je moguće i poželjno izvoditi), jasno je da će orguljašu biti od najveće važnosti dobiti preciznu informaciju o orguljama na kojima planira muzicirati. U suprotnom, može doći do velikih komplikacija; primjerice, glazbu skladanu za pneumatske instrumente s većim brojem registara teško će biti izvoditi na manjim baroknim orguljama s manjim brojem registara i skraćenom klavijaturom (vrijedi i obrnuto).

Očito, dostupnost informacija o pojedinim orguljama od najveće je važnosti za svakog orguljaša, što je i razlogom stvaranja različitih baza podataka kojima se pokušava evidentirati i objediniti što veći broj instrumenata. Količina potrebnih podataka u današnje doba najbolje se posreduje putem mrežnog registra orgulja, digitalne baze podataka smještene na mrežnim stranicama (koje su na raspolaganju svim korisnicima Interneta), kako zbog minimalnog mjesta kojeg zauzima, tako i zbog lake i brze dostupnosti.

Pretraživanjem dostupnih internetskih sadržaja (na stranim jezicima), dolazimo do nekoliko kategorija mrežnih stranica:

- nacionalni mrežni registri orgulja pojedinih država;
- mrežni registri orgulja više zemalja kao otvorene baze podataka koje mogu uređivati vanjski suradnici (*Wikipedia*);
- mrežni registri otvorene baze podataka koje kontrolira administrator (*de Orgelsite*);
- mrežni portali i forumi o orguljskoj glazbi, orguljama i s njima povezanim temama (*France Orgue, Organist Online, Die Orgelseite*);
- kanali na servisu *YouTube*;
- tematske grupe i profili na društvenim mrežama (*Facebook, Instagram*)
- mrežne stranice nacionalnih udruženja orguljaša i/ili orguljara.

U nastavku ovoga rada, odlučili smo izdvojiti nekoliko baza podataka dostupnih na mrežnim stranicama kojima ćemo ilustrirati gore navedene kategorije mrežnih stranica. One su redom nastale u inozemstvu, a njihovo postojanje plod je združenih napora kojima se ujedinio rad različitih orguljskih udruga, digitaliziranje prikupljene dokumentacije, fotografska i ina građa, te njezino objavljivanje na Internetu.

3. Nacionalni mrežni registar orgulja u Finskoj

Finski nacionalni registar orgulja dostupan je na mrežnoj stranici www.suomenurut.fi, čiji je vizualni identitet predstavljen fotografijom nekad najvećih orgulja u Finskoj, orgulja gotičke katedrale u Turku. Fotografija je stilizirana plavim tonovima, iste boje korištene u tekstu (izbor boje najvjerojatnije je vezan na činjenicu da je plava jedna od boja finske zastave).

Navigacija po registru dostupna je na naslovnoj stranici odmah ispod logotipa stranice (vidi Sliku 1), a sastoji se od elemenata:

- *haku* (tražilica);
- *info* (informacije, prikaz legende); klikom na hipervezu otvara se tablica s objašnjenom legendom;
- *paikkakunnat* (lokaliteti); klikom na tekst otvara se popis svih lokaliteta koji posjeduju instrumente.

Nadalje, postoji opcija interaktivne tražilice koja omogućuje pristup mrežnoj bazi podataka popisanih instrumenata. Pristup se ostvaruje upisivanjem pojmova kao što su ime lokaliteta, prostorije ili građevine, a tražilica potom otvara rezultate u dnu stranice. Na popisu se nerijetko pojavljuje odrednica jednog te istog lokaliteta više puta, što označava da predmetni lokalitet sadrži više orgulja ili srodnih instrumenata (harmonij, pozitiv).

Odabirom pretraženog lokaliteta, otvara se nova mrežna stranica: opisna stranica instrumenta (vidi Sliku 2). Ona sadrži sljedeće informacije o instrumentu: lokaciju, ime graditelja instrumenta, godinu izgradnje, dispoziciju registara, broj manuala i kratak dostupan opis instrumenta (povijest instrumenta, restauracija i pregradnja, stil gradnje instrumenta i eventualni uzor u nekom povijesnom modelu, itd.), kao i imena autora dispozicije orgulja. Prilikom čitanja opisne stranice instrumenta pojavljuju se kratice koje objašnjava legenda (prikazana u Slici 3, a prevedena u Tablici 1). Kratice većinom sadrže opis mogućnosti instrumenta: mogućnost audio snimanja, prilagođavanja visine tona, tip trakture, različite sklopke, mogućnosti slobodnih kombinacija, podatak o posljednjem ugađanju orgulja i sl.

Suomen urut

HAKU INFO PAIKKAKUNNAT

Hae paikkakunnan tai kirkon nimellä:

Hae urkuja... **Hae**

Tervetuloa Suomen urut -tietokantaan. Palvelun tarjoaa Suomen Kanttori-urkuriliitto. Palvelu sisältää Suomessa käytössä olevien urkujen tiedot.

Urkumatrikkelin on koonnut director musices Asko Rautioaho, joka on Hakavuoren seurakunnan eläkkeellä oleva kanttori ja Sibelius-Akatemian pitkäaikainen urkuopin opettaja. Matrikkeliä on saatavana painettuna paperiversiona Suomen Kanttori-urkuriliitosta. Painettu matrikkeli sisältää tietoja myös puretuista, historiallisista uruista.

Hakukentässä voit etsiä joko kunnan tai kaupungin, seurakunnan tai kirkon nimellä. Jos et löydä etsimääsi, kokeile hakusanaa sekä perusmuodossa että genetiivimuodossa, esim. Suomussalmi / Suomussalmen tai katkaistuilla hakusanoilla, esim. suomuss

Tietokannan päivitys on saatu valmiiksi. Urkujen parissa tapahtuu kuitenkin jatkuvasti muutoksia ja esim. seurakuntaliitokset muuttavat alueiden nimiä. Virheellisistä ja vanhentuneista tiedoista voi ilmoittaa osoitteeseen toimisto@akiliitot.fi.

Suomen Kanttori-urkuriliitto
Finlands Kantor-organistförbund

Haku Info Paikkakunnat

Slika 1. Naslovna stranica mrežnog registra orgulja u Finskoj

Suomen urut

HAKU INFO PAIKKAKUNNAT

KALLION KIRKKO
Kallio Helsinki

1995

Åkerman & Lund Orgelbyggeri Ab 48/III mB+sh

I G.O. *Montre 16', Bourdon 16', Montre 8', Bourdon 8', Violoncelle 8', Flûte harmonique 8', Prestant 4', Octave 4', Quinte 2½', Doublette 2', Plein jeu 7r, Comet 5r, Trompette 8', Clairon 4'.*

II Pos < *Quintaton 16', Cor de nuit 8', Salic. 8', Unda maris 8', Dulciane 4', Flûte douce 4', Doubl. 2', Carillon 1-3r, Cor anglais 16', Tromp. 8', Clarinette 8', Trembl.*

III Rec < *Bourdon 16', Flûte traversière 8', Viole de gambe 8', Voix céleste 8', Flûte octaviante 4', Viole d'amour 4', Quinte 2½', Octavin 2', Basson 16', Trompette 8', Clairon 4', Basson et Hautbois 8', Voix humaine 8', Tremblant.*

Pedale *Soubasse 32', Contrebasse 16', Soubasse 16', Basse 8', Bourdon 8', Violoncelle 8', Flûte 4', Bombarde 16', Trompette 8', Clairon 4'.*

Koppelit *Copula Positif+Grand Orgue, Récit+Grand Orgue, Récit+Positif; Tirasse Grand Orgue, Tirasse Positif, Tirasse Récit; Octaves Graves Grand Orgue, Octaves Graves Récit.*

Lisätietoja:
Tremolot polkimina, samoin soittoapulaitteet: Effet d'orage, Anches Pédale, Anches Grand Orgue, Anches Positif, Anches Récit, Introduction Grand Orgue. Barker-keventäjät I ja III sormiolla. Dispositio: Kurt Lueders (Pariisi), julkisivu: Lars Norgren (vuoden 1912 julkisivua ja osin sen puuosia käyttäen), mensuurit ja äänitys: Helmuth Gripenrog ja Kalevi Mäkinen.

Kirkko rak. 1908-12, arkkitehti Lars Sonck.

Slika 2. Opisna stranica izabranih orgulja (podaci o orguljama, dispozicija registara, tekstualni opis ostalih detalja orgulja)

Lyhenteet ja erikoismerkit / förkortningar och speciella märken

Δ	julkisivuäänikerta / fasadstämma
-	siirtoäänikerta (äänikertasiirto) / transmitterad stämma
äk	äänikerta(a) / register (stämmor)
u	uusiäänikerta / ny stämma
v	vanhaäänikerta / gammal stämma
m	mekaaninen koneisto (mek. urut) / mekanisk traktur
pn	pneumaattinen koneisto / rörpneumatisk traktur
mpn	mekaaninen koneisto + pneumaatt. hallinta / mekanisk orgel med pneumatisk registratur
msh	mekaaninen koneisto + sähköhallinta / mekanisk traktur + el-registratur
spn	sähköpneumaattinen koneisto / elektropneumatisk traktur
s	sähkökoneisto / elektrisk traktur
II<	II sormio paisutuskaapissa / II manualen i svällskåp
I ja II	sormioilla on yhteisiääänikertoja (kaksoislisteet tai vaihtolisteet) / manualerna har gemensamma stämmor (dubbla slejfer eller växelslejfer)
I≈II	äänikerta on soitettavissa jommalla kummalla sormiolla (vaihtolisteet) / stämman kan användas på I eller II manualen (växelslejfer)
≈	(äänikertojen välissä / mellan stämmorna)äänikerran vaihto / byte av stämman
>	(äänikertojen välissä / mellan stämmorna)äänikerran muutos toisenlaiseksi / förändring av stämmans fottal eller sammansättning
komb.	kombinoitu (komb. Sb = kombinoitu Subbassoon / kombinerad med Subbas)
C-H its.	C-H itsenäinen / C-H självständig
C-f1/a3	ääniala jalkio/sormio / tonomfången pedal/manual
laaj.	laajennus / utvidgning
uud.	uudistus / mindre ombyggnad
uud.rak.	uudelleenrakennus (ilmalaatikot + koneisto) / större ombyggnad (lådorna + mekaniken)
valm.	valmistuneet / (orgeln) färdig
vih.	vihitty (käyttöön) / invigningen (av orgeln)
Rdl	riikintaalari, talari / riksdaler
LT	lopputarkastus / slutgranskning
TL	tarkastuslausunto / syneprotokoll
UT	urkutehdas / orgelfabrik
utk	urkutoimikunta / orgelkommitté

Slika 3. Tablica legende sa jasno definiranim značenjima

Tablica 1: prijevod legende tablice Slike 3.

Δ	prospektne svirale
-	prijenos zvuka
Äk	frekvencija i ugodba
U	novi registri (u slučaju pregradnje)
V	stari registri
M	mehanička traktura
Pn	pneumatska traktura
Mpn	mehaničko-pneumatska traktura
Msh	mehaničko-električna traktura
Spn	električno-pneumatska traktura
S	električna traktura
II<	žaluzije na drugom manualu
I ja II	mogućnost korištenja istog registra na oba manuala
I≈II	zamjena registara / korištenje istog registra na jednom od dva označena manuala
≈	transmisija registara
>	Žaluzije
Komb.	kombinacija (uključuje i opciju <i>automatski pedal</i>)
C-H its.	prikaz pojedinačnih tipki pedalne klavijature
C-f1/a3	raspon tipaka pedala i manuala
Laaj.	proširenje instrumenta nadogradnjom
Uud.	obnova / restauracija orgulja
Uud.rak.	restauracija i rekonstrukcija orgulja
Valm.	završetak gradnje orgulja
Vih.	Kolaudacija
Rdl	Pečat

LT	završna inspekcija
TL	Izvešće
UT	radionica orgulja
Utk	orguljaški odbor

Ovaj registar ne posjeduje nikakve fotografije, već se bazira na tekstualnim informacijama, a moguće ga je pretražiti na dva načina:

- a) otvaranjem abecednog popisa svih gradova u kojima se nalaze instrumenti (nakon odabira grada dolazi popis pojedinih prostora u kojima su smještene pojedine orgulje);
- b) unošenjem imena grada ili prostora u kojem se nalazi instrument (tada se otvara opisna stranica instrumenta).

Baza podataka redovito se ažurira, a od svih baza podataka opisanih u ovom radu, ova je jedina koja nema evidentiran kompletan broj instrumenata popisanih u registru. Odgovorna osoba – čija je adresa elektroničke pošte navedena na naslovnoj stranici – objavljuje i nadopunjava opise orgulja, ako je to potrebno. Stranica je izrađena uz potporu udruge orguljaša *Kanttori-urkuriliitto*,⁴ a po izradi mrežnog registra orgulja tiskana je i fizička knjižica u kojoj su opisane postojeće orgulje, kao i one koje su tijekom vremena uklonjene.

Finski registar orgulja odličan je pokazatelj kako dobro sažeti i konkretizirati podatke o orguljama. Rijetko je koja opisna stranica orgulja pretrpana tekstem ili dokumentima, dok fotografije nisu niti objavljene. Glavnu odrednicu registra čine godina gradnje orgulja i registarska dispozicija, dvije informacije koje su orguljašu možda i najrelevantnije.

---

⁴ *Kanttori-urkuriliitto*, udruga kantora i orguljaša Finske, profesionalna je organizacija sa više od 1000 članova, koje čine kantori, orguljaši, studenti i umirovljenici. Više na mrežnoj stranici: <https://akiliitot.fi/suomen-kanttori-urkuriliitto/> (pristupljeno:28.9.2022.)

4. Nacionalni mrežni registar orgulja u Velikoj Britaniji

Mrežni registar orgulja Velike Britanije sastoji se od nekoliko orguljskih inventara i baza podataka:

1. *Historic Organ Listing* (HOL) [Popis povijesnih orgulja]
2. *Historic Organs at Risk Register* (HORR) [Popis ugroženih povijesnih orgulja]
3. *National Pipe Organ Register* (NPOR) [Nacionalni mrežni registar orgulja]
4. *The British Organ Archive* (BOA) [Orguljski registar Britanije]
5. *Historic Organ Sound Archive* (HOSA) [Zvukovni arhiv povijesnih orgulja]
6. *Directory of Organbuilders* (DO) [Registar graditelja orgulja]
7. *Organ Registrations for 18th-century Voluntaries* [Registracije orgulja za *voluntaries* iz 18. stoljeća]

Svi materijali sadržani u navedenim inventarima dostupni su besplatno na Internetu.

Najznačajniji registar je *Nacionalni registar orgulja* (NPOR), jer obuhvaća materijale ostalih registara. NPOR je osnovan i razvijen uz podršku BIOS-a (Britanskog instituta za studij orgulja) još 1991. godine u Cambridgeu. Ideju su predstavili i razvili Peter le Huray i Mike Sayers. Skupina volontera prikuplja, obrađuje, unosi i uređuje sve informacije i podatke, uključujući i fotografije (vidi Sliku 4). Projekt je financiran donacijama za volontersku skupinu Britanskog instituta za studij orgulja.

The National Pipe Organ Register

Home ▾ Search ▾ Sound Archives (HOSA) ▾ Document Archives (BOA) ▾ DBOB ▾ News & Help ▾

Provided by the British Institute of Organ Studies and managed under an agreement with the Royal College of Organists

- **Search by address, organ builder or index number**
35,000 organs, 10,000 pictures, 260 sound recordings
- **Historic Sound Archive**
Sound files of music suitable for the period when the organ was built
- **Historic Organ Listing Scheme**
Listed organs of special historic interest
- **British Organ Archive index**
Historic photographs, organbuilders' records and drawings
- **Historic Organs at Risk Register**
Organs currently at risk to their survival or structural integrity
- **Directory of British Organ Builders**
Historic information about British organ builders
- **Activity Statistics**

Please make a donation!

Our charitable organisation needs help in meeting the considerable running cost of the NPOR. We invite all users to make a donation that reflects the amount of use and the value you put on it. All donations, however small, will be gratefully received by BIOS. For more information and to donate, please [click here](#)

To view the [Roll of Patrons, Benefactors and Organists' Associations that support the Register](#), please [click here](#)

The British Institute of Organ Studies (BIOS) owns the NPOR, the Historic Organ Sound Archive (HOSA), the Directory of British Organ Builders (DBOB) and the British Organ Archive (BOA). The content and hosting of the NPOR are managed under an agreement with the Royal College of Organists (RCO).

Donations The National Pipe Organ Register is a free service provided for everyone interested in the organ and its history. Please make a donation that reflects the amount of use and the value you put on the National Pipe Organ Register. For more information and to donate [please click here](#).

The National Pipe Organ Register is provided by the British Institute of Organ Studies managed under an agreement with the Royal College of Organists

 [Click here](#) for information about the NPOR, how to contact us and our privacy policy.

St Michael's Abbey, Farnborough; Charles Mutin 1905 (CBP)

Slika 4. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: naslovna strana (plave ikone prikazuju baze podataka koje su dostupne u registru)

Postoji više načina za uže pretraživanje NPOR-a u padajućem izborniku na početnoj stranici. Pretraga se vrši direktnim klikom na hipervezu ili upisom željenih pojmova, a moguće je pretraživati sljedeće:

- pretraga po adresi, graditelju ili serijskom broju orgulja;
- *Historic Sound Archive*; zvučne datoteke glazbenog perioda koji odgovara vremenu izgradnje orgulja;
- *Historic Organ Listing Scheme*; orgulje poredane o specijalnoj povijesnoj važnosti;
- *British Organ Archive Index*; povijesne fotografije, nacrti i zapisi graditelja orgulja;
- *Directory of British Organ Builders*; informacije o britanskim graditeljima orgulja;
- *Activity Statistics*: tablice i grafikoni aktivnosti dostavljanja podataka u bazu podataka.

Odabirom pretrage po adresi, graditelju ili serijskom broju orgulja dobiva se čitav popis instrumenata na tom području ili području povezanom sa ključnom riječi. Odabirom hiperveze otvara se kraći padajući izbornik s nekoliko ključnih informacija o instrumentu:

- graditelj orgulja;
- broj registara;
- godina gradnje;
- legenda: povezuje dostupne dokumente u srodnim inventarima (HOSA, HOL);
- informacije o dostupnosti i funkcionalnosti orgulja:
  - a) instrument je u upotrebi, servisiran i ugođen;
  - b) instrument je u upotrebi;
  - c) instrument više nije dostupan;
  - d) instrument nije funkcionalan;
- hiperveza za više informacija.

The National Pipe Organ Register

Buildings found

Anglesey (Gwynedd) Holyhead (SH250818), *Disgwylyfa*, London Road, LL65 2PA (Calvinistic Methodist Church) [Sep 2009 - Demolished as unsafe]
 Ayrshire (Strathclyde) Kilmarock (NS 431 380), *Henderson Parish Church*, London Road, K43 7AA (Church of Scotland)
 Bedfordshire Bedford (TL062480), *Christ the King*, Harrowden Road / London Road, MK42 0SP (Roman Catholic Church) [No further information available]
 Bedfordshire Biggleswade (TL1944), *Baptist Church*, London Road (Baptist Church) [Electronic only 2005 PRO]
 Bedfordshire Sandy -- Gifford (TL164495), *All Saints*, London Road, SG19 1EQ (Anglican Mission Church)
 Berkshire Ascot (SU911688), *All Saints*, London Road, Ascot Heath, SL5 8DQ (Anglican Parish Church)
 Berkshire Ascot (SU898690), *Heathfield School*, London Road, SL5 8BQ (Girls' School Chapel)
 Berkshire Newbury -- Speenhamland (SU474676), *St. Mary*, London Road / St Marys Road, RG14 1E (Redundant Anglican Parish Church) [Closed 1972, then demolished]
 Berkshire Newbury (SU4666), *London Baroque (Private Residence)*
 Berkshire Newbury (SU 474 676), *St. Joseph*, 105 London Road, RG14 1JP (Roman Catholic Church)
 Berkshire Reading (SU72237289), *Reading University Great Hall*, London Road, RG1 5AQ (University Hall)

Surveyed: 1955	IIP 22	See details of N09840	Organ maintained
Builders:	1911 1926 1938 1946	J.J. Binns	
		Smith & Foskett	

Berkshire Reading (SU 724 730), *St. Andrew*, London Road, RG1 5BD (United Reformed Church) [Electronic only 2003 PEb]
 Berkshire Reading (SU 735 733), *St. Bartholomew (w. St. Luke)*, St. Bartholomews Rd. (corner London Rd.), RG1 3QB (Anglican Parish Church)
 Buckinghamshire Buckingham (SP699333), *St. Bernadine's College*, London Road, MK18 1AE7 (Franciscan College)

Surveyed: 1951	1937?	See details of N09237	
Builders:		Vincent Electric Organ Co	

Buckinghamshire (Berkshire) Slough (SU996789), *St Francis of Assisi*, London Road / Upton Court Road, SL3 7HR (Anglican Parish Church) [Electronic Only (PEb 2005)]
 Cheshire (Manchester, Greater) Hazel Grove (SJ92348659), *Norbury Parish Church (St. Thomas)*, London Road, SK7 4RF (Anglican Parish Church)

Surveyed: 1964	IIP 19	See details of N04374	Unspecified
Builders:		F.W. Jardine Rushworth & Dreaper	
Surveyed: 1958-1963	IIP 16	See details of N02095	Specification superseded
Builders:		F.W. Jardine	

Cheshire Northwich (SJ659718), *London Road Wesleyan Methodist Church*, London Road (Wesleyan Methodist Church) [Building closed for services 1964 - sold 1975 (The National Archives)]

History of 1913 Wadsworth Organ of London Road Methodist Church, Northwich			
Surveyed:	1913	See details of V00146	Organ transferred elsewhere
Builders:		Wadsworth	

Slika 5. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: rezultati pretražene lokacije i kraći opis raznih instrumenata na toj lokaciji, u svrhu lakšeg prepoznavanja traženog instrumenta

Odabirom hiperveze za više informacija otvara se glavna opisna stranica odabranog instrumenta. Opis instrumenta temeljit je i opširan te sadrži:

- naziv instrumenta, adresu i naziv mjesta gdje se instrument nalazi;
- poštanski broj;
- broj referentne mreže, datum unosa i registracije instrumenta u NPOR, status instrumenta (u uporabi / nije u uporabi);
- informacije o graditeljima i pregrađivanjima orgulja;
- informacije o materijalima i bojama korištenima u gradnji instrumenta;
- kompletna registarska dispozicija sviraonika od pedala do najvišeg manuala, registri poredani od najdubljeg prema najvišem, opseg klavijatura s navedenom prvom i posljednom tipkom, žaluzije za svaki manual (postoje / ne postoje);
- način rada trakture: mehanički, pneumatski, električni, kombinacije navedenih;
- spojevi;
- detalji: u ovoj kategoriji često se spominju likovni detalji na orguljama, kao što su gravure i kipovi;
- dodatne mogućnosti orgulja; mogućnost korištenja spojeva upotrebom sklopki na sviraoniku i u pedalu, pistoni⁵, slobodne kombinacije, registar „ptičji pjev“;
- daljnje informacije dostupne o lokaciji: kontakt, aktivne mrežne stranice, fotografije instrumenta;
- administrativni detalji: izvor, datum unosa u registar, potpis unositelja.

NPOR svjedoči o dobroj povezanosti orguljaških udruga, kao i njihovim iskusnim baratanjem dokumentacijom vezanom uz orguljske inventare. Nadalje, ovaj registar primjer je izvrsne obrade informacija te izlaganja različitih baza podataka (zvukovnih, slikovnih i tekstualnih) na mrežnoj stranici i objavljivanja na besplatno korištenje svim budućim korisnicima registra.

---

⁵ Sklopke smještene u podnožju sviraonika orgulja, iznad pedalne klavijature; mogu se programirati za različite funkcije, a pokreću se stopalom.

Angus Dundee, St. Salvador, St. Salvador Street [D00481]

Postcode:DD3 7EW

Scottish Episcopal Church

Grid ref: NO402313

Survey date: 2018

Organ maintained

Historic Organ Certificate awarded 2014 Grade=Grade I

Photographs of this organ /

Builders

1882 [Wordsworth & Maskell](#) Leeds

F.H. Sutton designed the organ and collaborated with the case.

1932 [Rothwell](#) London

Restored

1974 [Rushworth & Dreaper](#) Liverpool

1997 [Harrison & Harrison](#) Durham

Restored with help of Lottery grant;

Mixture (originally prepared for) inserted.

Cases

1865(c.) [Bodley](#)

Position: **South chancel gallery** Type: **Architectural**

BRrep attributes case to Sutton; Pipes painted silver, with gold mouths;

Department and Stop list

	Key action Tr	Stop action Me	Compass-low C	Compass-high f1	Keys 30
Pedal	1	Open Diapason			16
	2	Bourdon			16
Great	3	Open Diapason			8
	4	Violin Diapason			8
	5	Stop'd Diapason			8
	6	Dulciana			8
	7	Principal			4
	8	Wald Flute			4
	9	Twelfth			2 2/3
	10	Fifteenth			2
	11	Mixture			2, 11/3, 1 [III]
	12	Cremona			8

Slika 6. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: prikaz opisne stranice odabranog instrumenta

Key action	Tr	Stop action	Me	Compass-low	C	Compass-high	g3	Keys	56
13		Lieblich Bourdon						16	
14		Open Diapason						8	
15		Lieblich Gedact						8	
16		Keraulophon						8	
17		Vox Celeste						8	
18		Principal						4	
19		Piccolo						2	
20		Mixture						2, 11/3, 1 [III]	
21		Cornopean						8	
22		Hautboy						8	
23		Clarion						4	
24		Tremulant							[bottom of jamb - whole organ?]

Console
 Console type **Attached** Stop type **Drawstop** Label type **Ivory inserts** Label font **Gothic** Pedalboard **Straight concave**
 Ivory naturals;
 Sliding wooden doors to console; angled jambs; scrolled key cheeks;
 red capital letters on stop names and divisional labels;

Couplers
 Swell to Pedals
 Great to Pedals
 Swell to Great Unison

Details
 Blowing **electric** Tuning **Eq Temp** Pitch **A=440**

Accessories
 Non-balanced lever swell pedal from right side jamb;
 3 mechanical combination pedals each to Swell and Great

Further information

Photographs

	Context view (CBra)	2013	109KB
	Context view (CBra)	2013	108KB

Slika 7. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: prikaz opisne stranice odabranog instrumenta (prikaz dispozicije, sviraonika, spojeva, detalja i fotografija)

5. Nacionalni mrežni registar orgulja u Francuskoj

Na području francuskog teritorija postoji više od 8500 orgulja, od kojih je čak 1600 njih registrirano kao povijesni instrumenti. Takav broj instrumenata zahtijeva dobru organizaciju organologa, orguljara i orguljaša kod popisivanja, održavanja i restauriranja orgulja. Iako je i ova stranica većinski nastala volonterskim radom, prvi put na stranici mrežnog registra jasno je istaknut pečat nadležnog Ministarstva kulture. Ovaj projekt sakupljanja podataka i ostvarivanja mrežnog registra Ministarstvo kulture Republike Francuske potpomaže od 2017. godine.

Mrežna stranica je modernog dizajna. Koristi crteže, ikone i piktograme. Dizajn stranice je također prilagođen korištenju na pametnim telefonima, što pospješuje dostupnost korištenja registra. Na početnoj stranici u zaglavlju stoji logotip, koji ujedno služi kao hiperveza za povratak na početnu stranicu, ispod kojeg se nalazi padajući izbornik sa idućim odredišnim mjestima:

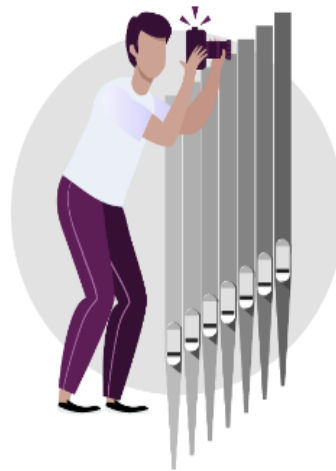
- naslovna stranica;
- interaktivna mapa Francuske, podijeljena na regije;
- orgulje;
- rječnik;
- pitanja i odgovori.

Département

Choisir un departement

Recherche

Commune, facteur, église ...

Quelques conseils pour éditer la photo
principale d'une fiche d'orgue

[VOIR LES RECOMMANDATIONS](#)

Slika 8. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: naslovna stranica (prikaz tražilice i uputstava za izrađivanje i dostavu podataka)

Ispod padajućeg izbornika nalaze se:

1. kategorije pretraživanja orgulja po regijama Francuske i proizvoljna pretraga prilikom koje se u polje upisuje pojam (ime crkve, ime grada, poštanski broj mjesta, ime regije, ili bilo koja tražena informacija). Nakon unosa i pretraživanja otvara se nova mrežna stranica s rezultatima. Ako pretraženi rezultat nema podudarajućeg profila orgulja, nižu se profili koji sadrže unesene riječi u nekom od svog opisa (tekst u opisu instrumenta, imena graditelja, ime grada).

2. hiperveza za stranicu koja sadrži objašnjenje kako dokumentirati, prikupiti i dostaviti podatke i fotografije te poslati dokumentaciju o nedostajućim stavkama o orguljama. Klikom na tekst „voir les recommandations“ [vidi preporuke] otvara se nova mrežna stranica. U zaglavlju stranice stoji tekst koji postavlja i objašnjava pravila za objavljivanje informacija o instrumentima budućim korisnicima registra. Tekst sadrži nekoliko hiperveza vezanih uz deklaracije, odricanje autorskih prava na priložene fotografije, razvrstavanje poslanih dokumentacija i novu mrežnu stranicu sa čestim postavljanim pitanjima. U idućem dijelu mrežne stranice stoje ikone koje prikazuju kako finalna fotografija prospekta orgulja treba izgledati (vidi Slike 9 i 10).

3. Interaktivna karta Francuske, podijeljena na regije (vidi Sliku 11). Pored karte navedeni su statistički podatci o broju orgulja u Francuskoj:

- ukupan broj popisanih orgulja (8323);
- registriran ili klasificiran broj orgulja (1640);
- postotak procesa obrade trenutne građe inventara (56%).

Osim broja orgulja, popisani su i postotci o aktualnom stanju orgulja:

- jako dobro ili dobro: svirno stanje instrumenta (39%);
- izmijenjeno: teško za sviranje (7%);
- nesviraljivi ili uništeni instrumenti (5%);
- nepoznato stanje orgulja (50%);
- hiperveza „Pretražite orgulje“.

Compléter la fiche d'un orgue

Respecter impérativement les règles d'or.

Je ne complète que les fiches des orgues que je suis allé voir en personne et récemment. Le copier-coller sur Internet ne vaut pas la fiabilité du regard.

Je ne mets en ligne que des contenus **libres de droit** de copie et mentionne l'auteur des photos.

Je ne mets pas en ligne de son vivant une photo faisant apparaître une personne.

Plutôt que de l'indiquer dans une fiche, j'envoie un courriel aux administrateurs si un orgue est apparu, déplacé ou disparu.

Je respecte les [conventions](#).

Je lis la [documentation](#), à commencer par la [foire aux questions](#).

Quelques conseils pour choisir l'image principale d'un orgue.

Cathédrale Notre-Dame I Paris (Paris)
i.o.

Avancement de la fiche : 10%

La photo principale d'une fiche d'orgue

Photo au format paysage

Eviter le format portrait

Slika 9. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: prikaz kako fotografirati prospekt orgulja (prikazan u ikonama)

L'orgue ne doit pas être coupé, en gros plan

Pas de photo artistique penchée

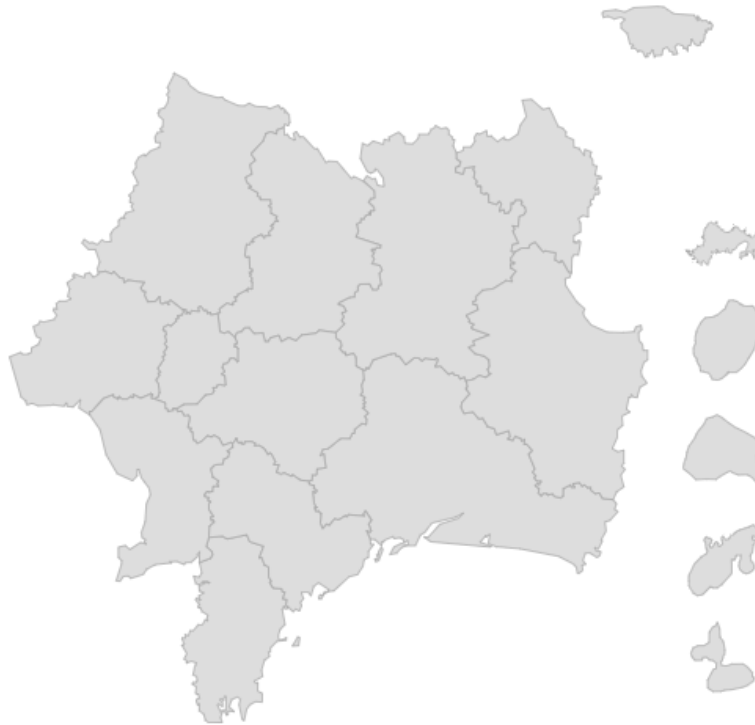

Pas de photos floues ou de mauvaise qualité

Slika 10. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: prikaz kako fotografirati prospekt orgulja, prikazan ikonama (nastavak)

Carte

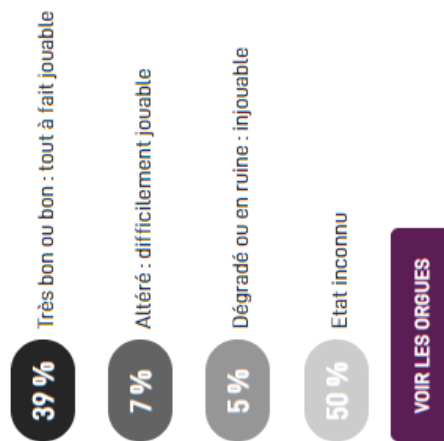
Sélectionnez une région

France

Etat général des orgues

Slika 11. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: interaktivna karta francuskih pokrajina i tablica ukupnog broja instrumenata na području Francuske

Rechercher...

Concept	Définition
Abrégé	Élément de transmission de la touche à la soupape (sauf pour le clavier de positif lorsque le positif est de dos), permettant de passer de la largeur du clavier à celle des sommiers et utilisé dans le cas d'un orgue à transmission mécanique avec ou sans machine pneumatique. L'abrégé est constitué de tiges de bois ou de fer plates, de longueur variable, les « vergettes » joignant les touches au sommet par l'intermédiaire d'une petite pièce de bois de section octogonale et pivotante, le « rouleau d'abrégé ». Les vergettes sont accrochées à la touche par une petite tringle métallique appelée « demoiselle » (pendules) et au rouleau par une tige de fer, le « fer d'abrégé » (bras). Dans certains cas, le rouleau est supprimé : les « fers d'abrégés » se réunissent alors pour former une « équerre ».
Accord	Mise au ton d'un tuyau ou d'un ensemble de tuyaux. L'accord se fait sur le jeu de prestant du clavier, de grand-orgue. Pour les jeux à bouche, on modifie l'ouverture supérieure du tuyau en la rétrécissant ou en l'élargissant, ou on modifie l'ouverture de l'entaille. Pour les jeux d'anches, on relève ou on enfonce la rasette.
Accouplement	Mécanisme permettant d'accoupler certains claviers manuels entre eux. A l'époque classique, on accouplait exclusivement sur le clavier de Grand-Orgue.
Accouplement à tiroir ou à chariot	Système permettant d'accoupler les claviers en les déplaçant à la main d'arrière en avant et en les accrochant ainsi à l'extrémité des touches par de longues tiges, les talons (époque classique).
Alles	Panneaux décoratifs placés de part et d'autre de l'étagage de la tuyauterie dans le plan de la façade.

Slika 12. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: *Lexique*, tablica definicija pojmova na koji se koriste za opisivanje orgulja u mrežnom registru

Nakon oblačića i tražilica, u podnožju mrežne stranice nalazi se tekst urednika u kojem se ponovo spominje udruga *Orgue en France* kao glavni organizator mrežne stranice i projekta još od 2007. godine.

Prije pregleda opisne stranice pojedinih orgulja važno je proučiti rječnik (*Lexique*) koji se pojavljuje kao hiperveza u padajućem izborniku. U rječniku stoji tablica sa dva stupca; riječ i definicija. Definirana su točna nazivlja registara orgulja koja se koriste, kao i sva pomagala. Odabrana opisna stranica orgulja otvara se na novoj mrežnoj stranici te se redom sastoji od:

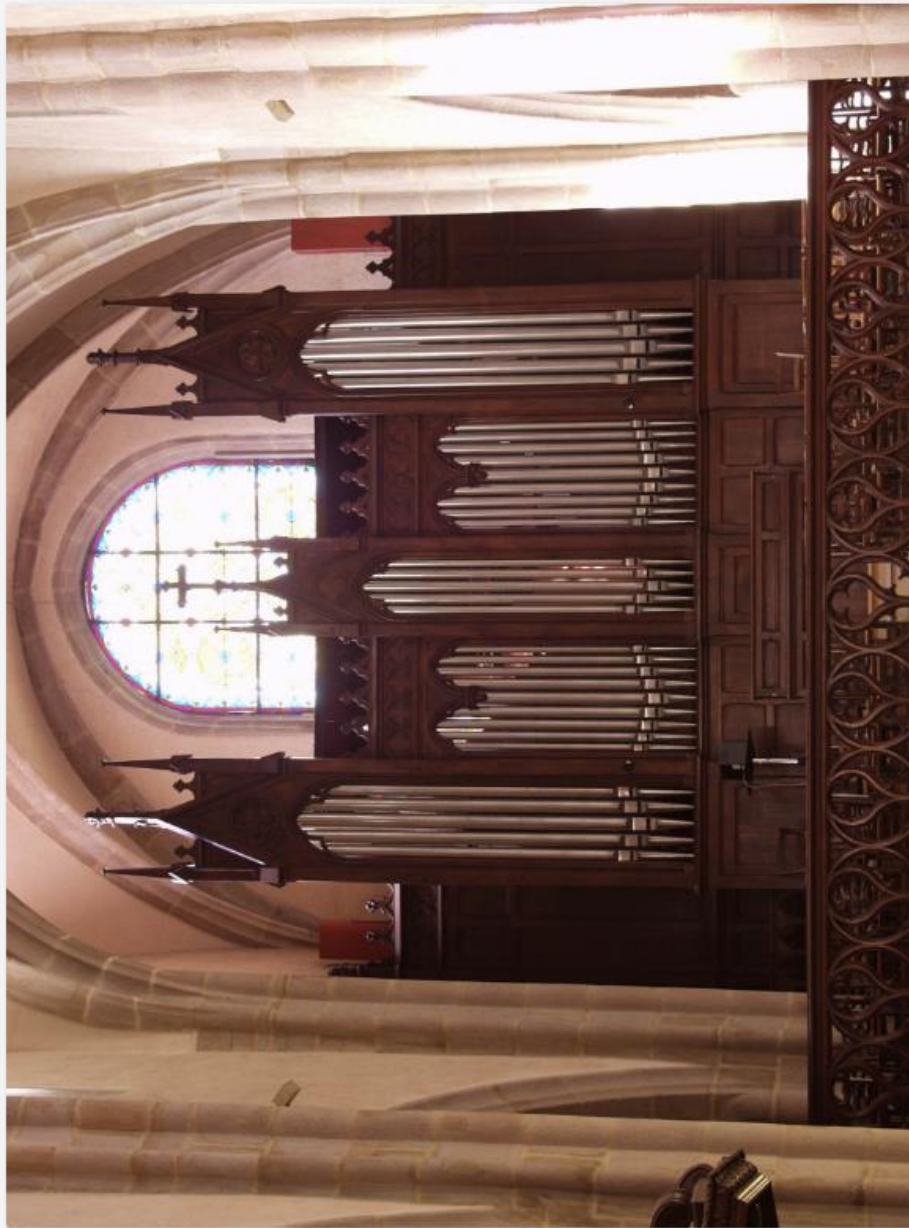
1. naziva orgulja koji obuhvaća:
  - ime prostora u kojem se orgulje nalaze;
  - naziv lokaliteta, naziv regije;
  - položaj orgulja u prostoru (galerija, kor, zid, atrij);
2. fotografija prospektnih svirala orgulja;
3. detaljni tekstualni opis o orguljama;
  - imena graditelja orgulja;
  - lokacija orgulj u prostoru;
  - uporabni status orgulja;
  - dispozicija;
  - način rada trakture;
  - način aktiviranja registara;
  - vlasnik instrumenta;
  - klasifikacija/identifikacijski broj instrumenta;
  - lokacija na geografskoj interaktivnoj karti;
  - dispozicija; poredani registri od prvog manuala, završno s pedalom;
  - interaktivna vremenska crta zabilježenih radova na orguljama;
  - detaljan dostupan tekstualni opis instrumenta;
  - opis sviraonika; broj manuala, broj registara, opseg klavijatura, popisane spojke, broj kombinacija za spremanje registara, žaluzije, valjak za *crescendo*;
  - detaljan opis rada trakture;
  - način aktivacije registara;
  - intonacija instrumenta;
  - ugodba instrumenta;

- specifikacija mijeha;
- položaj svirala u orguljama;
- detaljna galerija fotografija različitih dijelova orgulja;
- dokumenti priloženi uz instrument; dokument je moguće dohvatiti i otvoriti na osobnom računalu;
- izvori informacija; često sadrže hiperveze.

Église Saint-Etienne & Saint-Laurent

Saint-Étienne, Loire | orgue de tribune | tribune

COMPLÉTER LA FICHE

Facteurs

- Mutin Charles (construction 1922)
- Merklin Joseph (modifications 1934)
- Laval-Thivolte (relevage 1968-1991)
- Millot Christian & Jaccard Claude (restauration 1988)
- Haerpfer Théo (restauration 1995)
- Jurine Michel (restauration 1998)

Emplacement

Tribune

Etat de l'instrument

Très bon, tout à fait jouable

Composition

45, III/P

Transmission des notes

Mécanique

Tirage des jeux

Mécanique

Slika 13. Nacionalni mrežni register orgulja Francuske: opisna mrežna stranica orgulja (podatci o nazivu, lokaciji, fotografija prospekta orgulja)

Commune

Leaflet | © OpenStreetMap contributors

Localiser l'édifice
Ouvrir la carte OpenStreetMap

Imprimer un qr code

Mise à jour 2 fois par 2 contributeurs (détails)
Actualisé le 26/09/2022 par Thomas Mornot

Composition

4 plans sonores (glisser vers la droite)

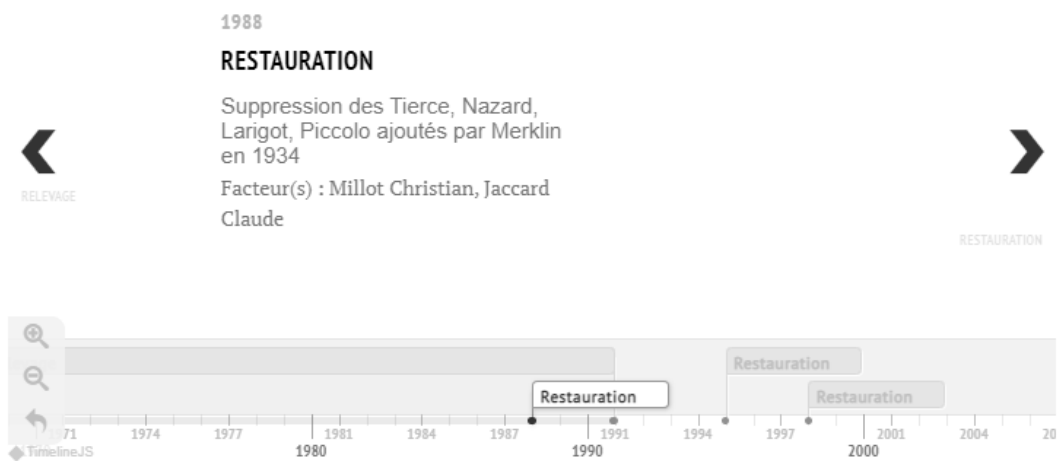
Grand-Orgue	Positif expressif	Récit expressif	Pédale
Montre 16	Principal 8	Quintaton 16	Basse acoustique 32
Bourdon 16	Salcional 8	Diapason 8	Grosse Flûte Conique 16
Montre 8	Unda Maris 8	Flûte traversière 8	Soubasse 16
Flûte harmonique 8	Cor de nuit 8	Bourdon 8	Basse ouverte 8
Violoncelle 8	Flûte douce 4	Voie de gambe 8	Bourdon 8
Bourdon 8	Nasard 2 2/3	Voix céleste 8	Quinte 5 1/3
Prestant 4	Flageolet 2	Flûte octaviane 4	Tuba magna 16
Flûte octaviane 4	Basson 8	Octavin 2	Trompette 8
Quinte 2 2/3	Clarinette 8	Plein-jeu IV	
Doublette 2		Basson 16	
Plein-jeu III		Trompette 8	
Basson 16		Basson-hautbois 8	
Trompette 8		Voix humaine 8	
Clairon 4		Soprano harmonique 4	

Accessoires

Accouplement 16 Réc./G.O., Accouplement 4 Réc./G.O., Accouplement Pos./G.O., Accouplement Réc./G.O., Accouplement Réc./Pos., Anches G.O., Anches Pos., Anches Réc., Tirasse G.O., Tirasse Pos., Tirasse Réc., Tremblant Pos., Tremblant Réc.

Slika 14. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica, nastavak (popis dispozicije registara po manualima I popisana pomagala na sviraoniku)

Frise chronologique

Description

Orgue construit par Charles Mutin en 1922

Buffet

Buffet en un seul corps, décoration néo-gothique

Console

Console retournée

Machine Barker au Grand-Orgue

Machine Barker au Récit

Slika 15. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica, nastavak: interaktivna vremenska crta (sadrži popisane radnje na orguljama) i detaljan opis orgulja

Partie instrumentale

Sommiers

Il reste 6 chapes vides actuellement dans le Buffet.

L'orgue était primitivement prévu avec 66 jeux.

Transmission

Mécanique.

Tirage des jeux

Mécanique. Machine Barker au G.O. et Machine Barker au Récit

Tempérament

égal

Diapason

435 Hz

Images

Fichiers

- [\[extrait\] Inventaire des orgues de la Loire](#)

Sources

- [Inventaire des orgues de la Loire##42.55# \(ouvrage\)](#)
- L'orgue francophone n° 47, routes des orgues en pays stéphanois, juillet 2013, revue de la FFAO (ouvrage)

Slika 16. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica, nastavak i daljnji podaci (priložene su slike orgulja, dokumenti u obliku hiperveza i izvori)

6. Mrežni registar *deOrgelsite*

Mrežna stranica *deOrgelsite* mrežni je registar orgulja, najopsežniji od svih registara prikazanih u ovom radu. Orgulje pohranjene u ovom registru primarno su smještene u Nizozemskoj (gdje je popisano oko 5000 instrumenata), ali i u ostatku Europe. Broj evidentiranih instrumenata stalno raste, trenutno iznosi oko 12000 popisanih instrumenata, a uspješnost registra počiva na specifičnom sistemu unosa i prikupljanja informacija o orguljama. Naime, ovo je jedini mrežni registar predstavljen u ovome radu, iza kojega ne stoji volonterska udruga ili država, već samo jedna osoba: administrator Willemijn Hissink. Kako sam navodi, fotografije, dokumente i zvučne zapise orgulja pronalazi terenskim radom ili putem elektroničke pošte, društvenih mreža (Facebooka, Twittera), kontakta sa sakristanima, osobama odgovornima za orgulje te orguljarima.

U zaglavlju stranice nalaze se u posljednje dodani ili ažurirani instrumenti, a navigacija stranicom određena je kategorijama odabira s obzirom na:

- odabir države gdje se nalaze orgulje;
- odabir godine proizvodnje/ugradnje instrumenta;
- odabir graditelja orgulja;
- odabir instrumenta po broju manuala.

Pronalazak opisne stranice instrumenta i otvaranje mrežnog mjesta postiže se izborom hiperveze koja često nosi ime grada u kojem se nalazi instrument. Ako je u gradu više instrumenata, otvara se nova mrežna stranica na kojoj su preciznije dodijeljena imena prostora u kojima se instrument nalazi. Odabir konačnog instrumenta mjesta otvara mrežnu stranicu koje služi kao svojevrsna opisna stranica orgulja, na kojoj se nalaze:

- godina proizvodnje orgulja;
- ime graditelja orgulja;
- dispozicija; popisana po manualima, redoslijed registara (uvijek popisuje registre od dubokih prema visokima);
- fotografije; direktno vidljiva galerija fotografija ili aktivna hiperveza za mrežnu stranicu sa dozvoljenim pristupom fotografijama ovlaštenih vlasnika.

Nakon osnovnih informacija o instrumentu, administrator navodi oznake (*hashtag*) koje služe bržem pretraživanju pojmova i povezivanju srodnih skupina instrumenata.

Registar *deOrgelsite* inspirativan je primjer kako jedna osoba može popisati veliku količinu instrumenata na prostoru više europskih država. Registar iskorištava sve prednosti današnje tehnologije u sakupljanju podataka. Iako dizajn mrežne stranice estetski teško može parirati ranije navedenim registrima, svakako služi svojoj svrsi i objedinjuje dosad najveći broj popisanih orgulja u odnosu na ostale registre opisane u ovom radu.

de Orgelsite | orgelsite.nl

Q

LAATST TOEGEVOEGDE ORGELS

- Nave, Chiesa Parrocchiale della Santa Maria Immacolata
- Castrezzone, Chiesa parrocchiale di San Martino, Hoofdorgel
- Castrezzone, Chiesa parrocchiale di San Martino, Koororgel
- San Quirico (Brescia), Santuario Madonna del Carmine
- Mura, Chiesa Parrocchiale Arcipretale Plebana Santa Maria Assunta
- Montrone, Chiesa parrocchiale di San Lorenzo
- Novagli, Chiesa parrocchiale di San Lorenzo
- Novagli, Santuario Maria Madre della Chiesa
- North Heidelberg, North Heidelberg Reformed UCC
- San Bernardino, Chiesa sussidiaria di San Bernardino

KIES EEN LAND

Landen
▼

KIES EEN JAAR

Jaar
▼

KIES EEN ORGELBOUWER

Orgelbouwer
▼

Welkom op orgelsite.nl

Dordrecht, Grote Kerk & Hereford, Cathedral
Foto's: Simon den Hartigh & Edwin Velvis

Für die Besucher: Herzlich Willkommen auf der Orgelwebseite!
Sie können die Orgeln besuchen, indem Sie oben auf einen Button klicken. Der linke Button enthält eine Liste, auf der Sie nach Orgelbauern suchen können.

For the visitors: Welcome on my website!
Click on a button above or below to chose the country, and you can enter the website.

Alle foto's op www.orgelsite.nl zijn auteursrechtelijk beschermd.
Het is NIET toegestaan om foto's van deze website te publiceren op websites, forums en/of elektronische/gedrukte media, tenzij met voorafgaande schriftelijke toestemming van de webmaster van orgelsite.nl en van de auteur/fotograaf.

Slika 17. Mrežni registar *deOrgelsite*: prikaz naslovne stranice

's-Hertogenbosch, Kathedrale Basiliek van Sint Jan

Willemijn Hissink

23 augustus 2018

Nederland, Noord-Brabant

1617, 1622, 3 manualen,

Den Bosch, Gedecoreerde
pijpen, Hocque; Floris

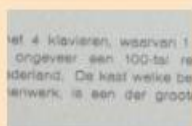
(orgelbouwer), Hoofdorgel,

Kathedraal, Mechanisch,

Sleeppladen

Foto: © Wim Verburg

Vroegere situatie

Foto toont vroegere
situatie. Tekst hiernaast
geeft uitleg

Foto's: © janco.schout@wolmail.nl

Slika 18. Mrežni registar *deOrgelsite*: opisna mrežna stranica orgulja (sadrži podatke o orguljama uz priložene fotografije)

Bovenwerk:

Quintadena 16
 Praestant 8
 Roerfluyt 8
 Viola di Gamba 8
 Octaaf 4
 Open fluyt 4
 Quintfluyt 3
 Octaaf 2
 Open Fluyt 2
 Sexquialter II
 Cornet V
 Carillon III D
 Trompet 8
 Hautbois 8
 Vox humana 8
 Tremulant

Pedaal:

Praestant 32
 Praestant 16
 Bourdon 16
 Octaaf 8
 Gedekt 8
 Octaaf 4
 Bazuin 16
 Trompet 8
 Clairon 4
 Cornet 2

Koppelingen:

Pedaal – Hoofdwerk,
 Pedaal – Rugwerk,
 Hoofdwerk – Rugwerk,
 Hoofdwerk – Bovenwerk,
 Rugwerk – Hoofdwerk.

Vulstem

Mixtuur VII sterk (Hoofdwerk)

Mixtuur V sterk (Rugwerk)

Sexquialter II sterk (Rugwerk)

Sexquialter II sterk (Bovenwerk)

Cornet V sterk discant (Bovenwerk)

Carillon III sterk discant (Bovenwerk)

Samenstelling

C: 2' – 1 1/3' – 1' – 4/5' – 2/3' – 1/2' – 1/2'. c²:
 4' – 2 2/3' – 2' – 1 3/5' – 1 1/3' – 1' – 4/5'. c': 5
 1/3' – 4' – 3 1/5' – 2 2/3' – 2' – 1 3/5' – 1 1/3'.
 c³: 8' – 5 1/3' – 4' – 3 1/5' – 2 2/3' – 2' – 2'.
 C: 1' – 4/5' – 2/3' – 1/2' – 2/5'. c²: 2' – 1 1/3' –
 1' – 4/5' – 2/3'. c': 2 2/3' – 2' – 1 3/5' – 1 1/3' –
 1'. c³: 4' – 3 1/5' – 2 2/3' – 2' – 1 3/5'.
 C: 1 1/3' – 4/5'. c²: 2 2/3' – 1 3/5'.
 C: 2 2/3' – 1 3/5'.
 c': 8' – 4' – 2 2/3' – 2' – 1 3/5'.
 c': 4' – 1 3/5' – 1'.

Slika 19. Mrežni registar *deOrgelsite*: opisna mrežna stranica orgulja, nastavak (popis registarske dispozicije orgulja)

7. Perspektive za izradu mrežnog registra u Hrvatskoj

U Hrvatskoj ne postoji mrežni registar orgulja, ali postoje članci o orguljama, djelomični popisi instrumenata po županijama, biskupijama, kao i tiskane knjižice domaćih i stranih graditelja orgulja u kojima se nalaze djelomične informacije o orguljama. Nažalost, samo neki od tih dokumenata dostupni su na mrežnim stranicama, a popisi orgulja u tim dokumentima često nisu glavna tema rada, već su nastali usputno, primjerice brojanjem kulturnih spomenika po lokalitetima ili kao pokazni primjer koncertne knjižice.

Mrežna stranica na kojoj se jedino dolazi do konkretnih dokumenata je portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (HRČAK⁶), čiji najviši postotak objavljenih dokumenata čine materijali objavljeni u časopisu *Sveta Cecilija*. Riječ je o časopisu za sakralnu glazbu, koji je ujedno i glasilo Instituta za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te izlazi u suradnji s Hrvatskim društvom crkvenih glazbenika. U časopisu uređena kolumna *Organologija* razlog je danas mrežno lako dostupnog broja radova priznatih profesora koji su postavili temelje organoloških istraživanja, sastavili organološku literaturu i sudjelovali u edukaciji budućih naraštaja organologa na Hrvatskim prostorima: Ladislava Šabana, Božidara Grge i Emina Armana. Spomenuti organolozi proveli su prvi popis orgulja na tlu Republike Hrvatske u razdoblju od 1972. do 1975. Taj je popis do danas ostao jedini cjeloviti popis orgulja na ovom području i zastario (budući da donosi podatke koji su stari i do 50 godina). Emin Armano 2005. g. objavljuje monografiju *Orgulje hrvatskih graditelja: tragom Ladislava Šabana*, u kojoj donosi prikaz stanja instrumenata u Hrvatskoj nakon Domovinskog rata, te piše o obnovi orgulja i restauracijskim zahvatima na orguljama.

Očito je, dakle, da za perspektive izrade mrežnog registra orgulja u Hrvatskoj valja osuvremeniti podatke, digitalizirati dosad prikupljenu građu, te je, upotpunjenu novim i recentnim podacima objediniti i objaviti u obliku mrežnog registra, lako dostupnog i pretraživog na Internetu.

---

⁶ HRČAK je centralni mrežni portal koji na jednom mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise koji nude otvoreni pristup svojim radovima; više na mrežnoj stranici: <https://hrcak.srce.hr/>.

8. Zaključak

Mrežni registri dobar su pokazatelj uređenja orguljaških društava u državi i adekvatnog odnosa države prema orguljskoj baštini. Uređenjem jezikoslovlja, orguljaškog zanata i društava vezanih uz orguljašku praksu postižu razinu i dostupnost informacija kroz transparentnost podataka u javnim mrežnim registrima, čime olakšavaju snalaženje orguljašima u . Otvorene baze podataka kao što su *deOregelsite* i *Phonic dispositions of pipe organs* pružaju primjere o volonterskom obavljanju društvenih obaveza na razini pojedinaca dok se ostali mrežni registri - kao što su *Suomen urut*, NPOR i INO - oslanjaju na formaliziranije oblike, najčešće na nacionalna volonterska udruženja orguljaša uz potporu države.

Na području Republike Hrvatske za sad ne postoji mrežni registar orgulja, čije bi postojanje svakako bilo dobrodošlo. Takva mrežna baza podataka trebala bi popisati i obuhvatiti sve instrumente na tlu Republike Hrvatske kojima se orguljaši služe: orgulje i srodne instrumente (pozitivi, portativi i harmoniji), kao i elektroničke orgulje. Kako je prikazano u radu, mrežni registri pokazatelji su kvalitetnog i razvijenog društva, dobre komunikacije udruga sa državnim tijelima, a u Republici Hrvatskoj jedan takav projekt mogao bi biti upravo pokretač stvaranja orguljaških društava, organoloških udruga te poslužiti osvještavanja nadležnih tijela vlasti za upotpunjavanjem podataka o stvarnoj slici orgulja na Hrvatskom tlu.

Literatura

Finnish Canttori-organ Association, FCOA, Suomen urut, [internet]<raspoloživo na: <https://suomenurut.fi/> >, [15.5.2022.]

Willelijn Hissink, W.H., de Orgelsite,[internet],<raspoloživo na: <https://www.orgelsite.nl/>>, [15.6.2022.]

The Royal College of Organists, TRCO, National Pipe Organ Register (NPOR), [internet],<raspoloživo na: <https://www.rco.org.uk/npor.php>>,[15.6.2022.]

Orgue en France, OEF, Inventaire National des Orgues, [internet],<raspoloživo na: <https://inventaire-des-orgues.fr/>>[25.8.2022.]

Dodatak : popis slika

Slika 1. Naslovna stranica mrežnog registra orgulja u Finskoj	7
Slika 2. Opisna stranica izabranih orgulja (podaci o orguljama, dispozicija registara, tekstualni opis ostalih detalja orgulja).....	8
Slika 3. Tablica legende sa jasno definiranim značenjima	9
Slika 4. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: naslovna strana (plave ikone prikazuju baze podataka koje su dostupne u registru).....	13
Slika 5. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: rezultati pretražene lokacije i kraći opis raznih instrumenata na toj lokaciji, u svrhu lakšeg prepoznavanja traženog instrumenta.....	15
Slika 6. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: prikaz opisne stranice odabranog instrumenta	17
Slika 7. Nacionalni mrežni registar orgulja Velike Britanije: prikaz opisne stranice odabranog instrumenta (prikaz dispozicije, sviraonika, spojeva, detalja i fotografija)	18
Slika 8. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: naslovna stranica (prikaz tražilice i uputstava za izrađivanje i dostavu podataka).....	20
Slika 9. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: prikaz kako fotografirati prospekt orgulja (prikazan u ikonama)	22
Slika 10. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: prikaz kako fotografirati prospekt orgulja, prikazan ikonama (nastavak)	22
Slika 11. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: interaktivna karta francuskih pokrajina i tablica ukupnog broja instrumenata na području Francuske	23
Slika 12. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: <i>Lexique</i> , tablica definicija pojmova na koji se koriste za opisivanje orgulja u mrežnom registru	24
Slika 13. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica orgulja (podatci o nazivu, lokaciji, fotografija prospekta orgulja)	27

Slika 14. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica, nastavak (popis dispozicije registara po manualima I popisana pomagala na sviraoniku).....	28
Slika 15. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica, nastavak: interaktivna vremenska crta (sadrži popisane radnje na orguljama) i detaljan opis orgulja	29
Slika 16. Nacionalni mrežni registar orgulja Francuske: opisna mrežna stranica, nastavak i daljnji podaci (priložene su slike orgulja, dokumenti u obliku hiperveza i izvori).....	30
Slika 17. Mrežni registar <i>deOrgel</i> site: prikaz naslovne stranice	32
Slika 18. Mrežni registar <i>deOrgel</i> site: opisna mrežna stranica orgulja (sadrži podatke o orguljama uz priložene fotografije)	33
Slika 19. Mrežni registar <i>deOrgel</i> site: opisna mrežna stranica orgulja, nastavak (popis registarske dispozicije orgulja).....	34